DE GIDS

33e JAARGANG No. 14
20 OCTOBER 1945

C.N.V.

ORGAAN VAN HET CHRISTELIJK NATIONAAL VAKVERBOND IN NEDERLAND

VERANTWOORDELIJK VOOR DE REDACTIE: A. STAPELKAMP
REDACTIE EN ADMINISTRATIE: STADHOUDERSLAAN 45, UTRECHT

VERSCHIJNT EENS PER WEEK EN WORDT GRATIS TOEGEZONDEN AAN ALLE LEDEN VAN BIJ HET CHRISTELIJK NATIONAAL VAKVERBOND AANGESLOTEN ORGANISATIES — VOOR NIET-LEDEN ABONNEMENTSPRIJS F 5.— PER HALF JAAR — ADVERTENTIES F 0.25 PER REGEL

De grondslag der samenwerking

Er is ons van verschillende zijden gevraagd nog eens te schrijven over de samenwerking tusschen ons Verbond, het R.K.W.V. en het N.V.V., zooals die in bezettingstijd tot stand kwam en is omschreven in het bekende „Reglement van Samenwerking".
Wij voldoen daaraan gaarne en willen dan vooral den nadruk leggen op den grondslag, waarop die samenwerking rust. Alleen wanneer deze goed in het oog wordt gevat, is het naar onze meening mogelijk practisch resultaat te bereiken.

Wij wijzen dan allereerst op artikel 1 van het Reglement. Dit omschrijft het doel der samenwerking. Het luidt aldus:

„De samenwerking heeft ten doel met eerbiediging van elkanders principen en zelfstandigheid in overeenstemming met de eischen van het algemeen belang, de algemeene sociaal-economische en sociaal-hygiënische belangen van de ondernemers te behartigen."

In dit artikel ligt opgesloten, dat partijen erkennen: Wij zijn geen eenheid. Wij hebben verschil van levensovertuiging. Wij staan op een verschillende basis. Maar met inachtname daarvan en dat erkennende, willen wij samen het belang van de arbeiders in Nederland dienen.
Deze samenwerking, die vrijwillig is aangegaan, houdt verder in de erkenning, dat de drie richtingen elkanders opvattingen willen eerbiedigen en respecteeren. Om de beteekenis daarvan goed te begrijpen moeten wij even terug in geschiedenis.
Er is een tijd geweest, dat de socialistische vakbeweging de christelijke niet erkende. Zij meende, dat deze geen bestaansrecht had. Dit Reglement gaat van een andere opvatting uit. Het is mogelijk, dat de deelnemende partijen of een der partijen liever zouden zien, dat alle arbeiders in één vakorganisatie waren ondergebracht.
Dit is b.v. aan te nemen van de mannen van het N.V.V., die ongetwijfeld graag één organisatie op socialistischen grondslag willen. Men kan ook aannemen, dat in onze kringen het heimwee leeft naar één vakbeweging op Protestantsch Christelijken grondslag. Maar het Reglement gaat uit van de gedachte, er zijn drie richtingen. Wij erkennen die drie richtingen en uitgaande van die erkenning, willen wij samenwerken.
Er is onder onze leden, tengevolge van bepaalde uitlatingen in de kringen van het N.V.V. twijfel gerezen of daar ook deze beschouwing wordt aanvaard. Er is ons op gewezen, dat van de zijde van het N.V.V. heel sterk wordt gepropageerd, dat dit Verbond alle werknemers, ongeacht hun geloof en levensovertuiging, in zijn rijen opneemt, en dus bij uitstek de eenheidsvakbeweging is. Dezer dagen kon men zelfs in lectuur van die zijde lezen, dat naar hun beschouwing, de confessioneele vakbeweging zinloos is.
Wij willen niet verhelen, dat dergelijke uitlatingen de samenwerking kwaad kunnen doen. Zij zijn ongetwijfeld niet in overeenstemming met den geest van het „Reglement van Samenwerking". Het is goed daar even den vinger op te leggen. Aan den anderen kant willen wij dit niet al te tragisch opvatten en het meer beschouwen als een getuigenis van het feit, dat de tot stand gekomen samenwerking in de dagelijksche propaganda van de zijde van het N.V.V. nog niet volkomen wordt beleefd. Hier werkt het verleden nog wat na.
Wij zijn wel de meening toegedaan, dat er ten dezen opzichte een wijziging in de opvatting moet komen wil het op den duur mogelijk zijn het beoogde doel met de samenwerking te bereiken. Er moet daarom onzerzijds telkens aan herinnerd worden, dat de grondslag der samenwerking is, eerbiediging van elkanders principen, wat beteekent, de erkenning van het goed recht van de andere richtingen.

Een tweede peiler, waarop de samenwerking rust, is de gelijkwaardigheid van de partijen. Overal is een gelijke vertegenwoordiging geprojecteerd. Dat geldt zoowel voor den Raad van Vakcentralen, als voor de Bedrijfs-Unies, de Raden van Overleg en de Afdeelings-Unies.
Eveneens is er een gelijk stemrecht. Op dit laatste is maar één uitzondering, n.l. in den Raad van Vakcentralen.
Uitgegaan is van de gedachte, dat partijen elkander moeten vinden in onderling overleg.
Het overstemmen van een meerderheid door een minderheid is uit den booze. Trouwens, het Reglement is opgesteld in dezen geest, dat alleen in zeer bijzondere gevallen door stemming moet worden uitgemaakt, welken weg men wil bewandelen en welke richting moet worden ingeslagen. Geldt het principiëele kwesties, dan is zelfs stemmen en overstemmen uitgesloten.
Dat op deze wijze de beste waarborg wordt verkregen voor een vertrouwenssfeer en een goeden geest, waarin alleen maar een hechte samenwerking kan bloeien, behoeft geen breed betoog. Dat het zoo kan, bewijst de practijk sinds Mei.
In den Raad van Vakcentralen, die vrijwel iedere week samenkomt en reeds voor zeer belangrijke beslissingen werd geplaatst, is nog nooit gestemd. Wij zijn het altoos door overleg eens geworden.
Zoo moet het ook in de Unies en Raden van Overleg.
Pariteit tusschen de partijen vormt alzoo mede den grondslag van de samenwerking. Natuurlijk zijn uitzonderingen mogelijk. In bepaalde bedrijfstakken kan het gewenscht zijn, dat uit practische overwegingen hiervan wordt afgeweken, maar dat moeten dan uitzonderingen blijven.

De derde peiler, waarop de samenwerking rust, is de eerbiediging van de zelfstandigheid van iedere centrale. Men vindt deze uitdrukking in artikel 8 van het Reglement. Hieruit volgt, dat elke centrale, en dus ook ons Verbond, volkomen zelfstandig blijft. Het voert zelfstandig zijn propaganda en blijft volkomen baas in eigen huis. Het draagt eigen verantwoordelijkheid voor zijn daden en kan deze nimmer op de samenwerkende centralen afwentelen.
Alleen wat in den Raad van Vakcentralen gezamenlijk is verricht, daarvoor draagt men ook gezamenlijke verantwoordelijkheid.
Ditzelfde geldt uit den aard der zaak ook voor de aangesloten bonden in hun samenwerking in de Bedrijfs-Unies.
Uit dit laatste vloeit vanzelf voort, dat wij onzen principiëelen strijd, om de christelijke werknemers tot het lidmaatschap der Christelijke Vakbeweging te bewegen en onzen arbeid voor principiëelen en sociale scholing als voorheen blijven verrichten. Deze arbeid kan nooit door anderen overgenomen worden.

Om het kort samen te vatten: We moeten goed vasthouden, dat samenwerking geen eenheid beteekent. Wij moeten daarnaast steeds blijven bedenken, dat de drie geestelijke stroomingen hun eigen bedding houden, en alleen terzake van practisch beleid trachten elkaar in het belang van het land en van de arbeiders in het bijzonder, te vinden.

Van weerskanten zal men zijn best moeten doen om onderlingen strijd zooveel mogelijk te vermijden. In dit tijdsgewricht van verwarring en groote sociale moeilijkheden zullen wij eerlijk en oprecht moeten trachten den nadruk te leggen op datgene, wat ons vereenigd. Maar dan moet dit van *weerskanten* geschieden. Voor wat ons betreft willen wij in die richting werkzaam zijn.

Tegenstellingen blijven. Principieele tegenstelllingen. Maar dat behoeft niet uit te sluiten, dat er een platvorm kan worden gevonden, waarop samenwerking mogelijk is.

Wij vertrouwen nog steeds, dat ondanks persuitingen, die een aantal onzer vrienden in het land ten aanzien van de samenwerking van de zijde van het N.V.V. hebben verontrust, men in dien kring als wij over deze zaak blijft denken.

De regels van het spel

Onze Regeering heeft eenige weken geleden bij monde van Minister Schermerhorn verklaard, dat de z.gn. Eenheidsvakbeweging door haar zou worden erkend, indien zij bereid was zich te houden aan de „regels van het spel".
Wat wordt daaronder door de Regeering verstaan?
Dit dat de „eenheidsvakbeweging" zou moeten aantoonen, dat zij een heusche vakvereeniging is met een door de leden gekozen bestuur, met Statuten en Reglementen waarop de Koninklijke goedkeuring werd verkregen en waaruit blijkt welke doelstelling deze organisatie nastreefd en welke middelen ze ter bereiking van dit doel wenscht te gebruiken?
Niets van dit alles. Dat was noodig in den goeden ouden tijd van voor den oorlog. Toen hechte men aan dergelijke „formaliteiten". Dat is blijkbaar vandaag niet meer noodig.
De Regeering nam genoegen met een verklaring, dat men zich bij verschil van opvatting over de loon- en arbeidsvoorwaarden bij de uitspraak van den Rijksbemiddelaar zou neerleggen.
Op deze toezegging is de „eenheidsorganisatie" in het Rotterdamsche Havenbedrijf aan de conferentietafel toegelaten.
Inmiddels is zelfs over deze verklaring verschil gerezen.
In Utrecht b.v. is door het centraal plaatselijk comité der „eenheidsvakbeweging" onder het personeel in Overheids- en Semi-overheidsdienst een manifest verspreid waar o.m. het volgende in wordt gezegd:
„De E.V.B. is democratisch en wenscht de democratie ook in Nederland gehandhaafd te zien. De hier gevolgde gang van zaken (in de Rotterdamsche haven) is daarvan een aanfluiting. Zeker, zij kan morgen erkend worden, doch dan moet ze zich bij voorbaat neerleggen bij een beslissing van den rijksbemiddelaar. Daarover beslist niet het bestuur, daarover beslissen de leden. En deze zeggen beslist: neen. Het stakingsrecht ligt in de wet verankerd en dat geven zij niet prijs.
Het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen, genomen te Londen op 17 Juli 1944 staat buiten de werkelijke hier 't laatst heerschende verhoudingen. Het is genomen zonder goedkeuring der Staten-Generaal".
We vestigen er de aandacht op, dat dit manifest gericht is aan het Overheidspersoneel. Ons is niet bekend, dat dit personeel ooit het stakingsrecht heeft gehad. Maar afgedacht hiervan zal de Regeering zich misschien nog eens willen beraden over de vraag hoe het hier staat met de „regels van het spel".
En een tweede vraag: moeten we ook hier niet terug naar wet en recht?
Wij hebben er niets tegen dat de „Eenheidsvakbeweging" aan de conferentietafel komt. De vrijheid die we voor ons zelf vragen, gunnen we ook anderen.
Maar dan moet het een organisatie zijn overeenkomstig de Nederlandsche wetgeving en in zijn middelen en doelstelling daaraan gebonden.
Dat kan van de huidige eenheidsvakbeweging toch kwalijk worden gezegd.

De Adeldom van den Arbeid

Als Jezus in de woestijn verzocht wordt, is de eerste vraag die satan hem stelt: „Indien Gij Gods Zoon zijt, zeg tot dezen steen, dat hij brood worde". En Jezus antwoordt: „Daar is geschreven, dat de mensch bij brood alleen niet zal leven, maar bij alle woord Gods".
Welk een vraag, welk een antwoord. Alle eeuwen door zullen ze het leven in spanning houden.
„Brood", zegt de Satan, „geef het menschdom brood en het zal U blindelings volgen." Brood en spelen verlangt het Romeinsche volk en het wil niets meer op zijn programma zetten. 't Was een vergissing van Jezus, dat Hij niet wilde volstaan met het volk daarin te bevredigen, vindt de grootinquisiteur in „de Gebroeders Karamazow" van Dostojewski en die vergissing moest hersteld worden. 't Volk kan de vrijheid niet verdragen. Bevredig het materieel en het volgt de leidslieden slaafs.
En hoevelen onder de moderne leidslieden hebben dit niet als hun plan de campagne gezien, 't volk in materieel opzicht bevredigen om onrust te voorkomen, om orde te handhaven.

Dit zou nog niet zoo ernstig zijn, als niet de moderne mensch die bevredigd moest worden, zelf dit broodprobleem, dit materieel bestaansprobleem in het middelpunt geplaatst had.
Is dat onnatuurlijk? De ontwikkeling in de arbeidersbeweging van de vorige eeuw moest als uitgangspunt een toestand beschouwen, waarin velen nog niet aan een bestaansminimum toe waren.
De nood in materieelen zin, in den zin der **bestaansvoorwaarden** (en ik neem dit ruim; niet alleen belooning, maar ook arbeidsvoorwaarden, hygiëne en beveiliging behooren hiertoe) was zoo ernstig, dat dit probleem al het overige in de schaduw stelde. Zoo ernstig, dat het te verklaren is, dat Marx zijn socialisme bouwde op de grondstelling, dat de materie beslist over den geest, d.w.z. dat de materieele toestand het geestelijk leven bepaalt. Dit materialisme is te verklaren, maar niet te excuseeren. Want de mensch zal bij brood alleen niet leven.
Wie nu beweert, dat Marx dat heelemaal niet ontkent, moet erop gewezen worden, dat de zin van deze woorden van Jezus is, dat de broodvraag, de bestaanskwestie niet domineert, maar integendeel het geestelijk leven. En dat ontkent Marx wel. Vóór dezen oorlog zou onze opvatting smalend van de hand gewezen zijn door de meeste arbeiders. „Van die theorie kun je den bakker niet betalen, zouden ze zeggen. Maar het heldendom der concentratiekampen heeft ons wel anders geleerd. Daar was geen brood, maar wel een bloeiend geestelijk leven.

Als alles gedaan zal zijn, om de bestaansvoorwaarden van hen, die in in loondienst zijn, te verzekeren (en op dezen weg moeten nog vele schreden afgelegd worden,) dan moet men zich dus goed bewust zijn, dat men door zoo te doen nog steeds een meer essentieele vraag, een vraag van geestelijken aard inzake den arbeid heeft genegeerd.
En uit dat geestelijk probleem wil ik thans alleen lichten de sector, die het karakter van den arbeid zelf betreft. Hoe staat het er met den arbeid zelf voor? Dus niet de duur, niet de zwaarte, niet de betaling, maar de **inhoud** is hier in het geding.
Ver, heel ver, is het menschdom in vele eeuwen van zijn bestaan van dit probleem afgedwaald. Slavernij, lijfeigenschap, de moderne fabriek en de landbouw, zooals ze zich in de 19e eeuw ontwikkelden, zijn allen gedwongen steeds weer de bestaansvoorwaarden in een fel licht te zetten. Het karakter der arbeid bleef in de schaduw. De arbeiders zelf hadden en hebben over het algemeen slechts theoretische belangstelling voor deze vraag. Hartstocht is er slechts als het om het bestaan gaat.
Zoo is dan door de ontwikkeling de mensch ver uit de koers van zijn bestemming geraakt. **De arbeid zelf,** dat is de adeldom van het leven. Arbeid is eeredienst. Zij moet den mensch tot de schoone lichamelijke en geestelijke ontplooiing brengen, die God bedoelde toen Hij den mensch de opdracht gaf de aarde te onderwerpen en te beheerschen.
En ook hierin moeten we geen vergissing maken. 't Verheffende van den arbeid schuilt niet in het arbeiden op zichzelf, (arbeid is geen spel), maar in het **zinvolle** arbeiden, in den arbeid om resultaten.
't Is de zonde, die de positie van den mensch ondermijnde en hem van heer der schepping tot slaaf der schepping, ja tot loonslaaf maakte, niet alleen in de feitelijke omstandigheden, maar ook in zijn gedachten. **De arbeid degradeerde.**
Ook hierover moet duidelijke taal gesproken worden. Deze degradatie is niet specifiek voor de samenwerking van velen in één verband, evenmin voor de rationalisatie van het werk, noch voor de werkverdeeling en vooral niet voor de mechanisatie van den arbeid. Want naarmate het karakter van den arbeid een sterker **geestelijk** accent krijgt (en zulks kan de mechanisatie bewerkstelligen) naar die mate wint ook de arbeid aan **innerlijke** waarde.
Wel is waar, dat deze ontwikkeling ons in een toestand gebracht heeft, waarin de zonde meer dan ooit te voren het arbeidskarakter kon bederven.

Als ik hierbij nu nog een oogenblik stilsta, ben ik me bewust, dat ik u bij een onderwerp bepaal, dat op het oogenblik nog maar een tweederangsbelangstelling heeft, bovendien een onderwerp, dat alleen als probleem gesteld kan worden en waarvan de oplossing naar menschelijk inzicht practisch onmogelijk is. Maar tenslotte een onderwerp, dat van oneindig veel **meer beteekenis** is voor de toekomst onzer cultuur, dan de vraag naar de bestaansvoorwaarden.
De rationalisatie en de mechanisatie zijn ter veredeling van den arbeid toegepast. Die gedachte lag niet in de bedoeling bij het doorvoeren ervan. Het leidend motief was de productie op te voeren en goedkooper te maken, het product veredelen of zelfs wel de productie eerst mogelijk te maken. Hoe de arbeiders er daarbij afkwamen, moest maar blijken.
En dat bleek. Eenerzijds veredeling van den arbeid, in de bediening en controle van ingenieuze machines, anderzijds degradatie van den arbeid voor groote groepen van arbeiders in werkzaamheden, waarin de mensch meer automaat dan volwaardig mensch was.
Hoe moet men dat zien? Ware arbeid eischt den mensch ten volle op, d.w.z. met al zijn functies. Er mag er geen op nonactief zijn. Langen tijd is één ervan zwaar overbelast, n.l. die welke de lichamelijke krachtsinspanning eischt en nog is het daarmee in den landbouw en op de kaden dikwijls slecht gesteld.
Nu is het eigenaardige van den **automatischen** arbeid dit, dat het vrije en zelfstandige denken en vormen uitgeschakeld wordt. Hoe bewuster dit geschiedt, hoe beter voor den arbeid. Want iedere vrijheid, die de arbeider zich permitteert in het voor hem nauwkeurig onderzochte arbeidsproces, (b.v. het indraaien van een schroef in een aparaat, als een schakel in de fabricage ervan) is, consequent gesproken, schadelijk voor de gang van zaken. Hier is de mensch in zijn arbeid dus zelfs verder dan het dier gedegradeerd, n.l. tot machineonderdeel.
Dit is een verschrikkelijke menschonwaardige toestand. 't Christendom kan, ziende op de hooge Bijbelsche roeping van den mensch, dit niet negeeren en er ook geen compromis mee sluiten. Deze toestand **moet** veroordeeld en bestreden worden.
Ook bestreden als blijkt, dat arbeiders, die dezen verschraalden arbeid verrichten, ze niet wenschen te ruilen voor werk, dat meer den vollen mensch eischt. Daaruit blijkt des te meer de noodzaak aandacht aan dat probleem te besteden, want dan blijken zij zich reeds op een niveau te zijn gaan instellen, dat hen onwaardig is. Ook in die zin werkt de zonde degradeerend door.
Over het ontstaan van dit soort arbeid is nog iets meer te zeggen.
In de ontwikkeling door rationalisatie en mechanisatie veroorzaakt, is het verrichten van automatischen arbeid door menschen een **overgangstoestand.** Arbeid, die niet varieert noch in karakter, noch in de regelmaat van terugkeer der zelfde bewegingen, dus automische arbeid, kan in principe machinaal geschieden. Als dit nog niet voltrokken is kan dat komen, omdat de ontwikkeling der machines nog niet ver genoeg is voortgeschreden of omdat machines, die de combinatie van machines en arbeiders moeten vervangen economisch nog niet verantwoord zijn of misschien nooit verantwoord zijn.
Maar hoe dit euvel van gedegradeerden arbeid te bestrijden? Geen phrasen en theoretische leuzen helpen hier. Zoodra we aan de toepassing toe zijn, drukken de feiten (om die uitdrukking eens te gebruiken) ons met de neus op de harde werkelijkheid. En die is: een economisch gerichte productie, die zich voor den arbeid interesseert, voorzoover ze de economie kan schaden.
Is dat obstakel onoverwinlijk? Is de kracht van het economische argument zoo sterk, dat in de fabrieken de eisch van menschwaardigen arbeid niet kan gaan domineeren?
Ik weet dit niet. Ik weet alleen, dat het Christenplicht is voor dit recht van **waren** arbeid te strijden en een Christen kan de uitkomst aan God overlaten, dat hebben we deze vijf jaren weer leeren zien.

Ir H. VAN RIESSEN.

Terugbetaling geld

repatrieerende arbeiders

Door den Raad van Vakcentralen is aan den Minister van Sociale Zaken in betrekking tot bovenstaande aangelegenheid onderstaand schrijven verzonden:
„Excellentie,
D.d. 22 Augustus mocht onze Raad van Vakcentralen met U o.m. spreken over de terugbetaling van het geld, hetwelk repatriëerende arbeiders aan de grens is ontnomen. U waart zoo vriendelijk ons mede te deelen, dat het rechtmachtig verkregen geld zou worden teruggegeven.
Intusschen blijven ons verzoeken bereiken er bij Uwe Excellentie op aan te dringen, dat de betrokkenen het hun toekomende geld zullen bekomen.
Wij vinden in die verzoeken aanleiding opnieuw de aandacht van Uwe Excellentie op die kwestie te vestigen in het vertrouwen, dat U spoedige terugbetaling zult willen bevorderen."
Met verschuldigde gevoelens,

DE RAAD VAN VAKCENTRALEN.

Voor de lens

Binnenstad. Een gore steeg mondt uit op een deftige winkelstraat. Op den hoek daarvan een groepje mannen. Schreeuwerige stemmen. Cynische gezichten.
— Se hebben ons maar leelijk te pakken, maat. We salle weer werke motte. Het geld is foetsie. Steun geve se ook niet meer.
— Maar ik sal niet lang werke. —

* * *

Fabrieksterrein. Hooge muren. Een klein stukje blauwe lucht met witte vlekjes. Een paar jongemannen in een kring. Tabak! Begeerige oogen — grijpende handen. — Geef hier — wat kost het? —
— Hè!? Ben je belazerd. Je kent de prijs niet, vader. Zit je er mee? Vijf gulden het pond, meer niet! —

* * *

Dit zijn twee momentopnamen, die weergeven den invloed van de geldsaneering op het leven van allen dag. De geldomwisseling met alle daarmee gepaard gaande maatregelen blijkt een krachtig en vlug werkend geneesmiddel te zijn geweest voor het zieke ecomische leven. Met één forsche snede is het kankergezwel van den zwarten handel weggenomen uit het maatschappelijk bestel. Allen, die aan dezen bloedhandel hun ziel verkocht hadden, zijn nu gedwongen te werken. Legio is thans het aantal aanmeldingen van werkzoekenden bij de arbeidsbureaux. Niemand toch kan van den wind leven. Maar te luid en te vroeg moeten we ook niet weer juichen. Want ge weet de vreeselijke ziekte, die kanker heet, is zeer veraderlijk. Van gelijk karakter is de zwarte handel. Hij zal zijn afschuwelijken kop weer opsteken wanneer de gelegenheid daartoe ook nog zoo gering is. Uiterste waakzaamheid is dus geboden.
Terwijl we dit schrijven, hooren we, dat enkele zwarthandelaren, nu zij niet meer in het geld kunnen omgraaien, de sigaretten tot ruilmiddel hebben genomen. Ook andere artikelen worden reeds als ruilmiddel gebezigd. De mensch is in het booze vindingrijk. Deze verschijnselen bevestigen de meening, dat de zwarte handel pas bij voldoende vooraad van de meest begeerde goederen verdwijnen zal. Intusschen moge de politie nu eindelijk eens zeer streng tegen de nu nog parasiteerende zwarte handelaren optreden. Zij kent hen toch voldoende. Pak ze op en zet hen aan het werk!
Een tweede gevolg van de geldsaneering is, dat de abnormaal hooge loonen niet meer zullen kunnen worden uitbetaald. Twee invloeden werken hier, n.l. het aanbod van meer werkkrachten (ongewild) en de controle van regeeringswege (bewust gewild). Laatstgenoemde invloed kan beslist niet gemist worden, daar de werking van het grootere aanbod van arbeiders niet voortdurend en stabiel is.
Wij wijzen in dit verband op het belang van goed en vlug werkend overleg tusschen werkgevers-, werknemersorganisaties en de regeering. Chaotische toestanden hebben op loongebied geheerscht, waaraan beide partijen vaak schuldig waren. Hier en daar komen zij nog voor. Hiertegen moet opgetreden worden, doch dan altijd na samenspreking en besluit der betrokken partijen.
Maar niet alleen dient gewaakt te worden tegen excessen op loongebied, ook de mogelijkheid voor werkgevers en in het algemeen voor zelfstandigen, om extra'tjes in de wacht te sleepen tijdens de periode van geldsaneering moet afgesneden worden.
De regeering sta hier sterk in haar schoenen bij haar blokkeeringspolitiek. Het groot- en klein-kapitaal moet armslag hebben opdat het bedrijfsleven zoo weinig mogelijk hinder van de geldzuivering ondervindt. De machine mag niet stroef noch stootend gaan loopen, maar de regeering zette, waar zij remmen aanschroeft bij de loonpolitiek, ook den voet op de rempedaal bij het verschaffen van geld aan het bedrijfsleven. Zij doet dit al door de meeste betalingen over girale rekeningen te laten loopen, zoodat men geen geld in handen krijgt. Doch men lette juist hier zeer scherp op, opdat niet onnutte en onverantwoordelijke uitgaven worden gedaan, via deze rekeningen.
Tenslotte: de regeering steke de hand ook in eigen boezem! Zooals het nu gaat met de staatsuitgaven op allerlei gebied, voor allerlei bemoeienissen, kan het niet langer gaan. Hier moet het operatiemes ook gehanteerd worden. In dit opzicht kan de waarschuwing om voorzichtig en wijs te zijn niet krachtig genoeg klinken.

BOUWINIUS JUNIUS.

Van werkverschaffing naar de D.U.W.

Het is een gewaagde onderming om thans nog over werkverschaffing te schrijven. Als er één ding is dat de arbeiders uit de vooroorlogsche periode hebben verfoeid, dan is het de werkverschaffing.

Als we er nù over schrijven, is het in den verleden tijd. Deze moeilijkheden zijn we, mede door den oorlog, te boven gekomen.

Voor die verfoeiing was inderdaad reden. Er waren aan dezen maatregel, om arbeiders, die reeds langen tijd zonder werk waren, arbeid te laten verrichten, heel wat gegronde bezwaren. Dat lag voor de hand, want de meeste „werkverschaffers" kwamen buiten het eigenlijke milieu van hun vak terecht. En ze moesten vaak onder omstandigheden werken, die hemelsbreed verschilden van hetgeen ze vroeger gedaan hadden.

Zet een goede metaalbewerker, die jarenlang zijn mooie vak beoefend heeft op de hei om te spitten en ge kunt iets begrijpen van de weerzin die tegen dit werk bestond. Daarnaast de moeilijkheid van de huisvesting. De nieuwe kampen zagen er wel beter uit, maar het leven in die houten barakken was toch als je als arbeider (ook al was het dan drie of vier hoog in een groote stad (een behoorlijke gezellige woning had, een verschrikkelijk ding.

Daar kwam nog bij de kwestie van het loon. Je mocht alleen maar iets meer verdienen dan het steunbedrag dat de gemeente uitkeerde. In de werkverschaffing, die helaas zooveel jaren moest duren, kwam je nooit vooruit. Het perspectief uit je leven was finaal weg. Wie eenmaal daar binnen trad, liet alle hoop varen.

Tenslotte was er de moeilijkheid met de dagelijksche leiding op het werk. Er waren bazen die zelf „werkverschaffer" waren geweest en iets verstonden van de moreele opstopper die je van de werkverschaffing kreeg. Maar er waren er ook, die daar niets van begrepen of wilden begrijpen, die het prettig schenen te vinden de arbeiders uit te kafferen. Die nooit weer een behoorlijk woord spraken, maar altijd snauwden.

Natuurlijk waren er heel goede kanten aan de werkverschaffing. Dat kan je nu, zonder gesteenigd te worden, zoo maar neerschrijven. Maar we zullen om de goede elementen te kunnen waardeeren, toch nog wat afstand moeten nemen van dezen vorm van arbeid uit de voor-oorlogsche periode, om de waarde te kunnen bepalen. Ik ga dit daarom ook nu niet probeeren.

Gelukkig is dit alles volmaakt verleden tijd. We zijn via de werkverruiming bij den Dienst tot Uitvoering van Werken gekomen. In een gansch ander spoor en het werk dat nu verricht wordt, wordt als normaal werk aangemerkt en met loon betaald, gelijk staande met de loonen bepaald door het collectief contract voor spoor-, water- en wegenbouw.

Is daarmede de situatie ontstaan, dat ieder die, hoewel hij een werkkring heeft, van baas wil veranderen, zich nu bij de D.U.W. kan gaan melden? In geenen deele. Want de werkzaamheden die de D.U.W. laat uitvoeren, zijn in zeker opzicht, aanvullende werkzaamheden. Het normale bedrijfsleven gaat vóór. En er is alleen plaats voor D.U.W.-werken als het gewone bedrijfsleven nog niet normaal functioneert.

Er zit dus toch nog iets in wat ons herinnert aan het tijdperk van voorheen, dat allerlei werken werden verricht, die, hoewel van groote economische beteekenis, slechts uitgevoerd konden worden omdat er een overcompleet was aan arbeiders.

Maar daarmede is de werkverschaffing niet door de achterdeur opnieuw in huis gehaald. Integendeel. Want het beginsel: werkverschaffing is een vorm van steunverleening, is radicaal uitgebannen. De aanwijzing der werken geschiedt wel uit de oveweging, dat er compensatie moet zijn voor het ontbreken van 't gewone werk, maar de werken zelf worden uitgevoerd als normaal werk, waarom normaal loon betaald wordt.

Daarmede is voldaan aan het verlangen van ons Vakverbond en de andere centrales en kunnen we van harte meewerken met den rijksdienst uitvoering werken. Die Rijksdienst is nu niet een gewone baas, die allerlei werk uitvoert, maar eigenlijk de groote opdrachtgever, die zich bedient van de hulp van aannemers en ontginningsmaatschappijen.

Een volgende maal zet ik mijn verhaal over dien grooten opdrachtgever voort.

Uitkeering van kraamgeld

Onder dagteekening van 3 September 1945 heeft de Minister van Sociale Zaken een schrijven verzonden aan de Bedrijfsvereenigingen, dat als volgt luidt:

„Ten vervolge van mijn missive van 25 Juli 1945, No. 470, afdeeling A.V., inzake de uitkeering van kraamgeld aan onderduikers, deel ik U mede, dat ik bereid ben ten aanzien van arbeiders, die om politieke redenen door den vijand van hun vrijheid werden beroofd, en dientengevolge niet voldoen aan de wettelijke voorwaarden voor het recht van kraamgeld, eenzelfde soepel standpunt in te nemen als ten aanzien van onderduikers.

Hetzelfde geldt in beide gevallen voor de berekening van de 156 werkdagen, waarop de arbeider in het jaar, voorafgaande aan de bevalling, verplicht verzekerd moet zijn geweest.

Ook in deze gevallen behoud ik mezelf voorshands de beslissing voor.

Voorts deel ik U mede, dat ik mij er mede kan vereenigen, dat voor de berekening van bovenbedoelde 156 werkdagen zoo noodig ook mede tellen dagen, waarop een arbeider gedwongen voor de Duitsche weermacht heeft gewerkt."

Mededeelingen betreffende de TOEZENDING van „DE GIDS"

Meerdere afdeelingssecretarissen verzochten ons „De Gids" rechtstreeks aan de onder hun afdeeling ressorteerende leden te willen toezenden.

Het is ons niet mogelijk aan deze verzoeken gevolg te geven, daar noch ons Verbond noch de drukkerij tot nu toe de beschikking heeft kunnen verkrijgen over een adresseermachine. Pogingen daartoe worden voortdurend in het werk gesteld.

Tot nader order moeten wij dus voor de verspreiding der „Gids" de medewerking van onze afdeelingssecretarissen inroepen.

De lijsten der afdeelingssecretarissen met de benoodigde aantallen „Gidsen" worden ons voor elk nummer door de hoofdbesturen der aangesloten organisaties verstrekt.

Wijzigingen in adressen en benoodigde aantallen dienen aan eigen hoofdbestuur te worden opgegeven, eventueel wanneer de tijd dringt, eveneens aan het C.N.V., doch in een geval aan de drukkerij.

ADMINISTRATIE DE GIDS.

Economische *praaties*

De bronnen van onze welvaart

II.

Ons land was voor den oorlog een exporteerend land.

De veredelde producten van tuinbouw en veeteelt werden afgenomen door de rondom ons liggende landen. De bloembollencultuur werkte voor een voornaam deel voor de Vereenigde Staten. Aardappelen werden tot zelfs in Zuid-Amerika van ons land afgenomen.

De industrie werkte voor den export, met name de textielindustrie en de scheepsbouw, terwijl internationale concerns als Philips en Aku hun producten voor een groot deel voor het buitenland vervaardigden.

Onze havens, Rotterdam en Amsterdam, waren uitnemend geoutilleerd en boden de beste accomodatie voor de grootste schepen ter wereld. Rotterdam als doorvoerhaven zorgde voor een vlotte overlading van goederen uit de zeeschepen en lichters ter vervoer naar het achterland Duitschland en Midden-Europa.

Onze koopvaardijvloot bevoer de wereldzeeën en bood haar diensten voor de vrachtvaart aan heel de wereld aan. Het vreemdelingenverkeer bracht stroomen buitenlanders naar ons rustige land, naar de Noordzeebadplaatsen om hun vacantie door te brengen.

En niet te vergeten: Indië, dat rijke schatten van de opbrengsten van de Nederlandsche kapitalen, in het Oosten belegd, naar ons land bracht.

Wat is van dit alles overgebleven?

Het Duitsche achterland zal voorloopig geen producten van het Westland of van de bloemencultuur in Aalsmeer afnemen. Groote en rijke landstreken als de Wieringermeer en Walcheren, de Betuwe, staan nog onder water of hebben zoodanig van de inundaties geleden, dat eerst na jaren weer een dragelijke opbrengst is te verwachten. Het vee is voor 50 % verdwenen.

Vele fabrieken zijn verwoest of hun installaties en machines zijn door de Duitschers meegenomen. Wat zal er voorloopig van de productiviteit dezer industrieën terecht komen?

De haven van Rotterdam is grootendeels vernield. Vele tientallen kilometers kaden zijn ingestort; de machtige kranen liggen als ineengeregen reuzen krachteloos in het water. En de afname door centraal-Europa van overzeesche goederen zal in de eerstkomende jaren wel zoo gering zijn, dat het beeld van de Rotterdamsche havens voorshands wel weinig van zijn vroegere bedrijvigheid zal gaan vertoonen.

Trouwens ook onze gesmaldeelde koopvaardijvloot, naar het schijnt tot minder dan 50 % van zijn vroegere capaciteit terug gebracht, zal niet alleen de Nederlandsche havens hun vroegere nijvere beeld niet terug kunnen geven, maar zal ook minder diensten aan het buitenland kunnen verleenen en daardoor als bestaansbron minder rijk vloeien.

En onze Noordzeebadplaatsen? Wie Scheveningen ziet, weet dat daar van vreemdelingenverkeer voorloopig geen sprake zal zijn. Domburg ligt nog temidden van een troostelooze watermassa, maar als eenmaal het land weer boven komt, de vroegere schoone natuur in kaalheid en vaalheid zal zijn ondergegaan.

Hoe het met Indonesië zal zijn, weet nog niemand, maar dat de vroegere rijke opbrengsten in de naaste toekomst niet verwacht mogen worden, staat wel vast.

Dit alles beteekent, dat al deze voorheen rijke bronnen van welvaart zoo niet opgedroogd zijn, dan toch minder rijk zullen vloeien, dat duizenden handen daar geen werk meer kunnen vinden en geen brood. En dat integendeel duizenden handen noodig zullen zijn om het verwoeste op te bouwen, te herstellen, aan te vullen, alvorens van opbrengsten gesproken zal kunnen worden. Het is prachtig dat duizenden naar Indië trekken om ook daar mede te helpen bij den opbouw en tot herstel van de welvaart, maar laten ze niet vergeten, dat hun arbeid voor den allereersten tijd vermeerdering van kosten en uitgaven, zonder profijt, beteekent.

En toch....

Wat is het mooi, dat al deze dingen weer aangepakt kunnen worden.

Wat is het een zegen van God, dat de afbraak is beëindigd en de opbouw mag beginnen.

Er daagt een nieuwe toekomst voor ons land, als God het wil.

De bronnen van onze welvaart mogen dan voor een groot deel zijn opgedroogd, de arbeidskracht als oerbron van de menschelijke welvaart is gebleven. Ons volk kan en mag nog bouwen aan eigen toekomst. Wat verwoest is, kan weer worden opgebouwd. In de verwoeste gebieden en steden heeft men met zeldzame trouw aan den grond en aan aan vroegere woonplaats vastgehouden, om weer te doen herrijzen, wat dood schijnt. Met taaie volharding en met de tanden op elkaar is men daar den opbouw weer begonnen. Al beteekent dit geen directe welvaart, maar integendeel een moeizaam zwoegen met geringe directe resultaten, toch pakt men weer aan.

Als zoo in heel ons volk een geest van aanpakken en van werken aan den opbouw, afgezien van de directe voordeelen, is gevaren, dan zal de arbeid, de grootste en voornaamste bron van onze welvaart eerlang meer opbrengsten geven, die den grondslag leggen voor de toekomstige welvaart van ons nageslacht.

F.

Wij hebben geen bibliotheek *meer*

Er is een tijd geweest, dat wij een afzonderlijke bibliotheekkamer hadden met stalen rekken, een uitgebreide knipselcollectie, een doelmatig ingericht kaartsysteem. Het is alles verdwenen toen het Verbondsbureau na Juli 1941 opgeheven werd en de bezittingen naar alle kanten verspreid werden. En nu: wij hebben dus geen bibliotheek meer!

Vanzelfsprekend gaan wij ook dit onderdeel van het werk weer opbouwen. Maar het zal moeite kosten. Want waar vinden wij bijvoorbeeld de oude, vrij zeldzame publicaties over de geschiedenis van de arbeidersbeweging in het algemeen en de Christelijke vakbeweging in het bijzonder, de verslagen van de vroegere sociale conferenties, de vele vaak uitverkochte boeken op sociologisch en economisch gebied welke eens in onze bibliotheek hun plaats innamen en nu ook in den handel onvindbaar zijn.

Wij weten, dat het begin van de rieuwe bibliotheekvorming heel bescheiden zal moeten zijn. Maar we weten ook, dat wij een behoorlijken sprong voorwaarts kunnen doen, als onze leden de helpende bieden.

En daarom doen wij een beroep op hen om na te gaan wat zij van hun eigen brochures, boeken en verslagen kunnen missen voor de centrale bibliotheek van de Christelijke Vakbeweging.

Dit is dus een beroep ook op U.

Wilt U dan meehelpen, ons bezit weer op te bouwen en onze beweging ook daarin van dienst te zijn? Natuurlijk rekenen wij op U. En bij voorbaat dank daarom voor Uw zending, welke geadresseerd kan worden aan het Bureau van het C.N.V., Stadhouderslaan 45,

„Draagt Elkanders Lasten"

HULPVERLEENINGEN VAN 1—15 OCTOBER 1945

Bijdragen in de kosten van verpleging:

Kind van lid N.C.L.B., Workum — San. Appelscha.
Kind van lid N.C.L.B., Emmer-Erfscheiderveen — San. Sonnevanck.
Vrouw van lid Ned. Chr. Kantoor- en Handelsbedienden, Amsterdam — San. Sonnevanck.

Kosten extra voeding:

Kind lid C.M.B., Amsterdam.
Lid C.M.B., Slikkerveer.
5 kinderen van lid C.M.B., Bolnes.

Andere vormen van hulp:

Lid Prot. Chr. Bond van Spoor- en Tramweg Personeel.

Oude voorraad zilveren C.N.V.-insignes uitverkocht

De oude voorraad zilveren C.N.V.-insignes is thans uitverkocht. Wij hopen spoedig in staat te zijn uit nieuwe voorraad te leveren, zij 't dat de prijs iets hooger zal liggen.

D.E.L.-zakagenda 1946

De D.E.L.-zakagenda zal verschijnen. Wij hopen spoedig nadere mededeelingen te doen met betrekking tot den prijs en de bestelling te kunnen doen. De oplage zal beperkt zijn.

W. DE JONG,
Verbondspenningmeester.

Collecte-dagen ten behoeve van ons t.b.c.-bestrijdingsfonds „Draagt Elkanders Lasten"

Na een korte pauze in de collecte-actie ten behoeve van D.E.L., ten gevolge van de geldsaneering, zetten wij dezen onontbeerlijken arbeid nu weer met kracht voort.
D.E.L. heeft behoefte aan versterking van zijn geldmiddelen.
Wij hebben groote waardeering voor de activiteit van onze plaatselijke D.E.L.-commissies en Besturenbonden.

W. DE JONG,
Penningmeester.

LIQUIDATIE

van het

Nederl. Arbeidsfront

De Regeeringscommissaris voor de liquidatie van het Nederlandsche Arbeidsfront verzoekt allen die inlichtingen kunnen verstrekken betreffende gelden, goederen en andere vermogenswaarden, welke behooren tot of te eeniger tijd hebben deel uit gemaakt van den boedel van genoemde instelling, hiervan zoo nauwkeurig mogelijke opgave te doen aan zijn bureau P C. Hooftstraat 162 te Amsterdam (Z.) en/of aan de door hem ingestelde Commissies van Provinciale vertegenwoordigers.
De correspontie-adressen van deze commissies zijn voor de resp. provincies:

Groningen: W. Wierda Friessestraatweg 69 te Groningen;
Friesland: A. Runia, J. W. Frisostraat 5 te Leeuwarden;
Drente: A. Lunshof, Veenestraat 69 te Assen;
Overijsel: H. Vasbinder, Herfsterweg 8 te Zwolle;
Gelderland: K. Postma, Karthuizerstraat 48 te Arnhem;
Utrecht: J. Nobbenhuis, Drift 8 te Utrecht.
Noord-Holland: G. Flameling Sr., Kruisweg 74 te Haarlem;
Zuid-Holland: J. van Meggelen, van Vollenhovestraat 35 te Rotterdam.
Noord-Brabant: C. Z. de Vries, Leenderweg 291 te Eindhoven;
Zeeland: A. Vingerling, Leliestraat 82 te Goes;
Limburg: Jan Maenen, Stationstraat 59 te Heerlen.

Het gezin in de branding

Onder dezen titel verscheen een ons ter recensie toegezonden brochure van Dr K. Sietsma, het laatste geschrift van zijn hand. Het is een pleidooi voor het gezin als levende werkelijkheid, als grootheid in het samenstel van menschelijk leven van eigen kracht en eigen waarde.
Een krachtig betoog voor de meest fundamenteele menschelijke gemeenschap. En een ernstig woord dat wil doen zien hoe in en door het gezin een toekomst geschapen, een nieuwe tijd geboren wordt, en aan een nieuwe behuizing voor de menschheid en de volken wordt gebouwd. Een boekje, dat in tegenstelling met veel andere geschriften waarmede wij in dezen tijd overstroomd worden, de verspreiding èn de lezing zekerd waard is.

Adreswijziging

Het adres van den **Ned. Christelijken Bond van Verzekerings-agenten en Ziekenfondsboden** is thans:
BOSBOOM TOUSSAINTKADE 30
AMSTERDAM - TEL. 85090

DAMRUBRIEK

Verzoeke alle correspondentie betrekking hebbende op deze rubriek, te adresseeren aan het Bureau van het C.N.V., Stadhouderslaan 45, Utrecht.

Wij geven onze dammers weer een probleem onder No. 5. Het is een probleem van den heer S. Laros te IJmuiden.
Het is een probleem met een eindspel welke onze lezers ook moeten vermelden. Het zal mogelijk eenige moeite kosten, doch wij vinden het de moeite wel waard en onze dammers willen wij ook het eindspel bij brengen, wat wel een van hetmooiste is van ons damspel. En nu aan den slag en wij verwachten weer een groot aantal oplossingen.

Probleem No. 5

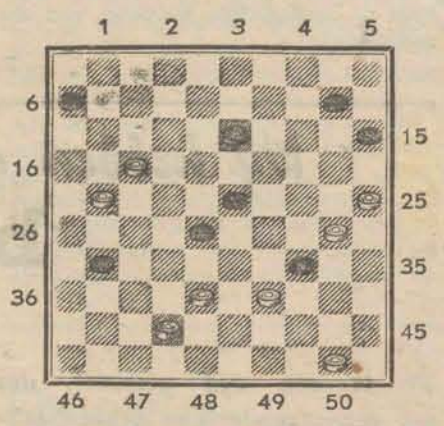

Stand der schijven:
Zwart: 6, 10, 13, 15, 23, 28, 31 en 34.
Wit: 17, 21, 25, 30, 38, 39, 42 en 50.
Elke partij 8 schijven en wit speelt en wint.
Wij gaan nu de oplossing van probleem No. 4 geven, welke als volgt is:
Wit: 45—40; 44—39; 28—22; 38—32; 33 x 2.
Zwart: 30 x 37; 35 x 44; 27 x 18; 37 x 28; 44 x 39.
Wit: 2 x 24 en wint.
Goede oplossingen ontvingen wij van het 2e en 3e probleem van: D. v. Nugteren, Zwijnrecht; J. A. Schoolderman, Leeuwarden; A. Braamse, Mieuwdorp; H. v. d. Berg, Zaandijk; H. Rekker, Zwartsluis; L. de Nooyer, Arnemuiden; N. v. Heeringen, Abcoude; W. A. Hoekoop, Giessendam; J. Hoogendoorn, Assen; H. P. Roelse, St. Joosland; J. H. Bakker, Amsterdam.
Onze spelopeningen hebben bij onze dammers een goede klank gevonden en zij dringen er op aan, er zooveel mogelijk mee door te gaan. Wij doen niets liever en zullen trachten zooveel mogelijk aan het verzoek te blijven voldoen. Echter zullen wij ook in de toekomst het eindspel en partijen en partijstanden in onze rubriek opnemen en met een analyse voorzien, zoodat wij ook practisch spel krijgen. Wij houden het er op, dat onze dammers mooie problemen en partijstanden aan ons opzenden.
En nu nog een spelopening.
Wij plaatsen alle schijven op het dambord en spelen:

	Wit:	Zwart:
1.	34—30	18—23
2.	39—34	20—24
3.	31—27	14—20
4.	30—25.	

Er is nu een stand ontstaan welke onze dammers goed moeten nagaan. Menigeen zal nu zeggen, de laatste zet van wit is fout, want met 24—30 komt zwart minstens een schijf voor. Niet alzoo, waarde vrienden, als zwart aldus speelt, komt wit juist een schijf voor.
Hier volgt eerst de diagramstand:

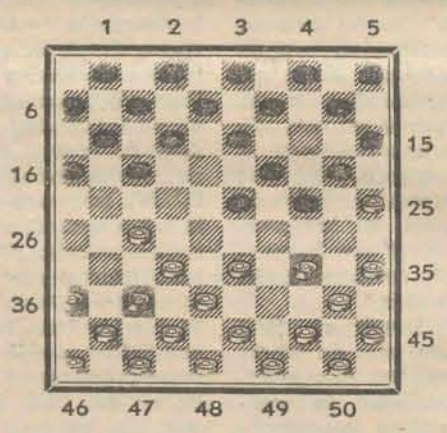

Stand der schijven na wit's 4e zet: 30—25.
Zwart: 1 tot 13, 15, 16, 17, 19, 20, 23 en 24.
Wit: 25, 27, 32 tot 38, 40 tot 50 met zwart aan zet.

5.	.....	24—30?
6.	25×14	30×28
7.	40—34	9×20
8.	34—29	23×34

9. 32×25 en wit wint in den volgende zet de zwarte schijf op 34. Ook nu moeten wij eerst de stand bestudeeren en als men het niet vindt, dan gebruik maken van de opgave.

Correspondentie:

Het dammersgezelschap in onze GIDS breidt zich steeds uit. Van vele kanten wordt onze damrubriek met blijdschap begroet. Zij zijn het Bestuur van het C.N.V. dankbaar en wij zien hierin, dat zich een behoefte getoond heeft. Het C.N.V. is dus op den goeden weg. Wij hopen in den toekomst nog eens een probleemwedstrijd te hebben en zullen dan aan het Bestuur van het C.N.V. vragen tot het beschikbaar stellen van een prijs. Dit zullen wij nog wel eens bekend maken. Aan al onze dammers, welkom in ons midden, wij hopen met elkaar een goede rubriek te hebben voor ons mooie damspel.

Aan **D. v. Nugteren,** Zwijndrecht: Met Uw mededeeling over de Hollandsche opening zijn wij het niet geheel eens. Wij kunnen gerust bij den 9en zet in Uw opgave 40—34 spelen, om in den volgenden zet met 34—29 af te ruilen en na dien heeft wit geen slechten stand. Speelt U het maar eens na. Dank voor Uw verder schrijven, ook over de **„Turksche Slag".**

Van **A. Braamse,** Nieuwdorp, ontvingen wij een probleem. Wij zullen het nazien en zoo mogelijk in een volgende rubriek een plaatsje geven. Wij zitten door geheel het land met onze dammers en lezers van onze „Gids".

H. Rekker zegt: Dat is nu juist wat wij in den Noord-Oostpolder misten. Wij zijn er dankbaar voor gestemd. Wij hopen U steeds onder onze oplossers te vinden.
Wij hebben vele vragen reeds in het algemeen beantwoord. Alle correspondentie zou ons een rubriek alleen geven. Wij hopen zooveel mogelijk aan het verlangen van onze dammers te voldoen.
Tot een volgende keer dan.

DE DAMREDACTIE.

Wereldvakvereenigings-congres

Terwijl wij over dit onderwerp iets gaan schrijven, vergadert in Parijs dit congres van vakvereenigingen van de geheele wereld.
Voor de radio is medegedeeld, dat het N.V.V., het R.K.W.V. en 't C.N.V. zijn uitgenoodigd aan dit congres deel te nemen, maar dat de beide laatste dit hebben geweigerd. Dit is onjuist, althans wat het C.N.V. betreft, want dit is NIET uitgenoodigd om aan dit congres deel te nemen. Het N.V.V. is echter wel uitgenoodigd en vertegenwoordigd.
Voor het eerst kwam het congres bijeen in Februari 1945. Wij waren toen nog bezet gebied. Het Algemeen Christelijk Vakverbond in België ontving een uitnoodiging voor het congres, evenals het Fransche Christelijk Vakverbond; beide hebben een Roomsch-Katholieke signatuur.
Uit het verslag van dat congres bleek ons, dat de vertegenwoordigers van deze beide vakverbonden ter congres-vergadering gewezen hebben op het ontbreken van het Internationaal Christelijk Vakverbond. Dit was niet uitgenoodigd. Het congresbestuur gaf voor deze nalatigheid een zwakke verontschuldiging. Maar men kon daaruit opmaken, dat het I.C.V. voor een volgende gelegenheid wel zou worden uitgenoodigd.
Dit is evenwel niet gebeurd. Ook voor het congres, dat nu te Parijs gehouden wordt, ontving het I.C.V. geen uitnoodiging en dientengevolge hebben zich ook de nationale christelijke vakbonden van België en Frankrijk zich daar niet laten vertegenwoordigen. Het feit van de niet-uitnoodiging moet met opzet zijn gebeurd; kan geen vergissing meer zijn. En van een bevriende, goed-ingelichte zijde werd gezegd: „dat hebben jullie aan de communisten te danken".

Nu, er had ons erger kunnen gebeuren!

De geboorte van dit wereldvakvereenigings-congres ligt overigens tamelijk in het duister. Er was en er is een Internationaal Verbond van Vakvereenigingen, het I.V.V., waartoe de meeste nationale vakverbonden in de wereld behooren, behalve de Russen. Buiten 't I.V.V. om heeft het Britsche Vakvereenigingscongres, 't Russische Vakverbond en het Committee ou Industrial Organisation van Amerike (C.I.O. een oproep gericht tot de meest bekende vakverbonden van de wereld, om zich aaneen te sluiten.

Voor zoover uit de radioberichten valt op te maken is er eenige spanning op het congres ten aanzien van de vraag, of het I.V.V. zal voortbestaan of moet verdwijnen. Sir Walter Citrine, president van het Britsche vakvereenigingscongres, die tevens voorzitter is van 't I.V.V., heeft zich, naar het schijnt, tegen algeheele verdwijning van 't I.V.V. verzet, terwijl de Russen de opheffing wilden.
Vraagt men nu, wat het verschil is tusschen het I.V.V. en het wereldcongres, dan is het antwoord, dat het laatste het I.V.V. is plus de Russen. De Russen waren niet bij 't I.V.V. aangesloten; zijn destijds zelfs geweerd als lid. 't Is te begrijpen, dat zij nu een organisatie wenschen, die met een schoone lei begint en .... waarin zij een eerste viool spelen.

Het is opgevallen, dat van de twee groote Amerikaansche Vakbonden, de American Federation of Labor en het Committee ou Industrial Organisation, het eerste niet is toegetreden tot het wereldvakvereenigingscongres. Het laatste echter wel.

Wij willen het standpunt ten aanzien van deze zaak door de American Federation of Labor aangenomen, in ons blad nader bezien. Dit zal ons tevens in de gelegenheid stellen achter de schermen te blikken en een indruk te ontvangen van het karakter van deze nieuwe internationale arbeidersorganisatie. Voor de positie van de Christelijke vakbeweging in ons land en daar buiten is de kennis van die aangelegenheden van beteekenis.

Daarover dan in het volgende nummer. F.